

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta ta' l-14 ta' Marzu, 2011

Citazzjoni Numru. 117/2008

Diane Holdings Limited (C34633) u Cassar Fuels Limited (C28453)

vs

Il-Kontrollur tad-Dwana

Il-Qorti,

A. RIKORS:

Rat ir-rikors tas-socjetajiet rikorrenti li bih esponew:

Illi s-socjeta` Diane Holdings Limited hija l-proprietarja tal-vapur M/T Sacro Cuor I registrat Valletta, Malta, skond kif jidher fic-Certifikat prezentat mar-rikors u immarkat Dokument A. Dan l-imsemmi vapur jigi operat bhala *barge tal-fuel* mis-socjeta` Cassar Fuels Limited li hija socjeta` li tissupplixxi *fuel* lill-industrija u lill-opri tal-bahar fit-territorju u l-ibhra Maltin.

Illi fl-24 ta' Jannar 2008, il-vapur Sacro Cuor I kien ormeggjat fil-Malta Freeport minhabba maltemp kbir li

Kopja Informali ta' Sentenza

Iaqat il-gzejjer Maltin u kien qed jistenna sabiex il-maltemp jikkalma halli jista' johrog iforni diversi vapuri barra I-Port – ghal-liema skop f'dak il-mument kien mghobbi b'mitejn u tħax-il elf mitejn u sitta u hamsin litru (212,256 Lt.) *gas oil* (*diesel*).

Illi fl-imsemmija gurnata ta' l-24 ta' Jannar 2008 sar intervent mill-Pulizija u minn Uffijali tad-Dwana ta' Malta li bhala rizultat tieghu I-Kaptan tal-vapur Sacro Cuor I, certu Murman Tsiteladze gie arrestat u sussegwentement imressaq quddiem I-Onor. Qorti tal-Magistrati akkuzat bi ksur ta' l-Ordinanza tad-Dwana.

Illi fl-imsemmija proceduri fil-konfront tal-imsemmi Kaptan, l-intimat Kontrollur tad-Dwana talab is-sekwestru u l-Qbid formal tal-vapur Sacro Cuor I u tal-fuel kollu abbord l-istess fl-ammont ta' 212,256 litri *gas oil* u dan permezz tal-hrug ta' Noti ta' Qbid 19/2008 u 18/2008 rispettivament liema Noti gew notifikati lir-rikorrenti fit-30 ta' Jannar 2008.

Illi għalhekk l-imsemmija Nota ta' Qbid numru 18/2008 fir-rigward tal-vapur M/T Sacro Cuor I mahruga fl-24 ta' Jannar 2008 u Nota ta' Qbid numru 19/2008 fir-rigward 212,256 litri *gas oil* ukoll mahruga fl-24 ta' Jannar 2008 u entrambi notifikati skond il-ligi fit-30 ta' Jannar 2008 inhargu fil-konfront tar-rikorrenti u qegħdin jolqtu direttament assi necessarji u indispensabbi ghall-aktivitajiet kummercjal tar-rikorrenti, li huma totalment u assolutament estranji għal fatti kollha relattivi ghall-akkuzi rivolti kontra l-Kaptan fuq imsemmi u għal kull allegazzjoni jew ksur relattivi ta' l-Ordinanza tad-Dwana.

Illi kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza, l-intimat qed jitlob il-Qbid *ai termini* ta' l-Artikoli dettaljati fl-imsemmija Noti ta' Qbid.

Illi r-rikorrenti jsostnu bil-qawwa kollha li huma ma kellhom assolutament ebda għarfien kif previst fl-Artikolu 68 tal-Kapitolu 37 tal-Ligijiet ta' Malta li l-imsemmi bastiment proprjeta` ta' Diane Holdings Limited u operat minn Cassar Fuels Limited seta' kien b'xi mod involut f'xi ksur ta' l-Ordinanza tad-Dwana u għalhekk il-Qbid odjern huwa

arbitrarju u ingust u l-fattispeci tal-kaz relativament ghal pozizzjoni tar-rikorrenti huma tali li l-istess Qbid qatt ma kellyu jsir fil-konfront tar-rikorrenti u ta' l-assi taghhom.

Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, il-qbid tal-*fuel* dettaljat fin-Nota ta' Qbid 18/2008 qatt ma seta' jsir validament ghaliex l-Artikolu 69(2) effettivament ma jinkludix mal-lista ta' oggetti li se *mai* jistghu jinqabdu flimkien mal-bastiment, tali *fuel*. Dil-merkanzija ma setghet qatt tinqabad ghaliex ma kienet bl-ebda mod involuta fil-mekkanizmu ta' dak li qieghed jigi allegat u dwarha ma hemm ebda pendenza u ghalhekk l-intimat ma seta' qatt validament jghaddi ghal qbid ta' l-istess.

Illi r-rikorrenti u d-diretturi tagħha ma jistghu qatt ikunu misjuba hatja bi ksur ta' l-Artikoli 60 (h), (k), 62 (a), (f), (g), (h), (i), (k), 68 (1), 69 (1), (2), paragrafu (a) tal-Proviso tal-Artikolu 62 tal-Ordinanza tad-Dwana Kapitolo 37 tal-Ligjet ta' Malta u ta' l-Artikoli 16 (1) (j), 17 (a) tal-Kap 382 tal-Ligijiet ta' Malta ghaliex l-allegat ksur seta' sar biss minn terzi, klandestinament fil-proprijeta` tagħhom u assolutament mingħajr partcipazzjoni, konoxxenza jew għarfien la dirett u lanqas indirett da parti tagħhom previst u kontemplat mil-Ligi.

Illi kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza l-agir ta' l-intimat għej jaikkawza u qieghed jikkawza danni ingenti lir-rikorrenti naxxenti mill-fatt illi b'konsewenza diretta ta' tali qbid gew paralizzati l-magħġor parti ta' l-attivitàajiet kummercjal ta' l-istess rikorrenti, inkluz telf ta' qligh; pregudizzju lill-avvjamento u telf finanzjarju qawwi immens.

Illi l-intimat minkejja li gie debitament interpellat sabiex jirrilaxxa l-imsemmija oggetti dettaljati fin-Noti ta' Qbid numru 18/2008 u 19/2008 u jirrevoka, jirtira u jannulla l-istess Noti ta' Qbid u jirritorna l-pussess effettiv ta' l-oggetti maqbuda, baqa' inadempjenti.

Is-socjetajiet rikorrenti talbu lill-Qorti:

1. Tiddikjara li n-Noti ta' Qbid numri 18/2008 u 19/2008 inhargu ingustumment, b'mod arbitrarju u mingħajr

gustifikazzjoni legali effettiva fil-konfront tar-rikorrenti u ghalhekk għandhom jigu revokati.

2. Tordna lill-intimat jirrilaxxa kull oggett mizmum fil-pussess tieghu li jappartjeni lis-socjetajiet rikorrenti u tordna konsegwentement għalhekk ir-rilaxx tal-vapur Sacro Cuor I u tal-fuel kollu abbord l-istess fl-ammont ta' 212,256 litri gas oil/fuq imsemmija.

3. Tiddikjara lill-intimat responsabbi għad-danni kollha sofferti mir-rikorrenti bhala konsegwenza tal-hrug tan-Noti ta' Qbid 18/2008 u 19/2008 fuq imsemmija u ta' l-azzjonijiet tieghu sussegwentement għal tali hrug.

4. Tillikwida d-danni kollha hekk sofferti mir-rikorrenti, okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi.

5. Tikkundannah li jħallas lir-rikorrenti kwalsiasi ammont li jigi hekk likwidat.

Bl-ispejjez u interassi legali kontra l-intimat li gie ngunt in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti prezentati mis-socjetajiet rikorrenti.

B. RISPOSTA:

Rat ir-risposta tal-Kontrollur tad-Dwana li biha espona:

Illi l-vapur M/T Sacro Cuor I, b'kull ma kien fih, inkluz il-fuel li kien mghobbi bih, inqabdu mill-initimat peress li fuq il-vapur instabel kwantita` ta' sigaretti li kienet f'Malta mingħajr il-hlas tad-dazju tas-sisa u VAT dovuti fuqha u dan *ai termini* ta' l-artikolu 68 tal-Ordinanza tad-Dwana Kap 37, liema qbid ta' bastiment b'kull ma fih, hu tassattiv.

Illi f'kaz ta' qbid ta' bastiment, l-artikolu 69(2) tal-Kap 37 jipprovdi għal x'ghandu jinqabad flimkien mal-vapur izda jaġhti lista ta' oggetti li mhix konklussiva. Dan ifisser li jista' jkun hemm iktar oggetti li jinqabdu flimkein mal-vapur u mhux biss dawk imsemmija fis-subartikolu. Anzi l-intimat issottometta li l-intenzjoni tal-legislatur f'dan is-

subartikolu hi li l-bastiment jinqabad b'kull ma jkun fih, inkluz bit-tagħbijsa tieghu. Dan hu li għamel l-intimat.

Illi mbagħad rigward ix-xjenza mehtiega biex ikun applikabbli l-artikolu 68, l-intimat issottometta li dan l-artikolu jitlob li huwa min jagħmel uzu illegali mill-meżz tal-garr li għandu jkun jaf konxjament b'dan l-istess uzu, u mhux is-sidien tal-meżz tal-garr. Ix-xjenza u l-gharfien tas-sid ta' l-oggetti maqbuda dwar l-uzu illegali li kien qed isir bl-oggett proprjeta` tieghu hi għal kollox irrelevanti għal fini ta' dan l-artikolu u għal dawn il-proceduri. Hi wkoll irrelevanti r-relazzjoni li hemm bejn l-oggett maqbud u sidu.

Illi fir-rigward l-allegazzjoni tar-rikorrenti li qed isofru paralizi ta' l-attività kummerciali tagħhom minhabba dan il-qbid, l-intimat issottometta li bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 72(4) tal-Kap 37, ir-rikorrenti nghataw lura l-bastiment b'kull ma kien fih, barra naturalment is-sigaretti, u dan wara li huma taw somma ta' flus adegwata, liema somma hadet il-post tal-bastiment u l-oggetti maqbdua ghall-fini tal-proceduri kollha marbuta ma' dan il-kaz.

Illi għalhekk il-qbid tal-bastiment u tal-*fuel* in kwistjoni sar skond il-ligi u din il-Qorti għandha tikkonfermah.

Illi rigward it-talbiet li qed isiru fir-rikors promotur, l-intimat jissottometti li t-tielet, ir-raba' u l-hames talba ma jistghux isiru u dan peress li:

- a. Din il-procedura ta' kontestazzjoni ta' nota ta' Qbid qed issir *ai termini* tal-artikolu 72 et seq tal-Kap 37. L-artikolu 73(3) jipprovdi li l-unika talba li tista' ssir f'dawn il-proceduri hija talba għar-rilaxx ta' l-oggett maqbud.
- b. L-artikolu 68(3) tal-Kap 37 jipprovdi li l-intimat ma jwegibx għad-danni fir-rigward ta' qbid ta' bastiment.
- c. Mingħajr pregudizzju għar-ragunijiet l-ohra għad mogħtija, jingħad ukoll li permezz ta' din il-procedura, ir-rikorrenti qegħdin ukoll jattakkaw għemil amministrattiv. Minhabba s-silenzju tal-ligi specjali (tad-Dwana) fuq il-punt

Kopja Informali ta' Sentenza

ta' meta l-intimat iwiegeb għad-danni, hu mehtieg li jkunu applikati l-provvedimenti tal-artikolu 469A tal-Kap 12. Dan l-artikolu jipprovdli li l-intimat ma jistax ikun responsabbi għal xi danni qabel ma jkun ippruvat u dikjarat mill-Qorti li l-intimat agixxa in *mala fede* jew li sehhew il-kundizzjonijiet imsemmija fl-istess artikolu. Pero` dwar dan ma jidhix li qed issir xi allegazzjoni mir-rikorrenti.

Għaldaqstant l-intimat jitlob bir-rispett li din il-Qorti jogħgħobha tichad it-talbiet tar-rikorrenti bl-ispejjez kontrihom u hekk tikkonferma z-zewg noti ta' Qbid numru 18/2008 u 19/2008 fl-effetti kollha tagħhom.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Rat l-affifavil ta' Mark Cassar a fol 25 tal-process. Semma li hu Direttur ta' Cassar Fuels Limited, kumpanija li tixtri u tbigh il-fuel, u topera l-vapur Sacro Cuor I, vapur proprjeta` tal-kumpanija Diane Holdings Limited, li bih tagħmel xogħol ta' *bunkering*. Ma jkunx fuq il-vapuri izda jiehu hsieb l-ordnijiet biex jissuplixxi z-zejt. Il-Kaptan kien registrat mal-Maritime Authority u fl-24 ta' Jannar 2008 mill-Pulizija sar jaf li nstabu sigaretti u xorb abbord u l-vapur gie sekwestrat.

Mill-verbal tat-23 ta' April, 2009 jirrizulta li l-Kaptan instab hati ta' vjolazzjonijiet tal-Ligi tad-Dwana. Mir-rikors tal-Kontrollur tad-Dwana tad-9 ta' Dicembru, 2009 jirrizulta li l-vapur u gas oil u l-garanzija li skond il-ligi hadet post dawn l-oggetti kienu konfiskati favur l-istat. Mill-istess rikors hemm sottomess li r-rikorrent zvestit mill-proprjeta` ta' l-oggetti u kull dritt li seta' kellu fuqhom. Il-Kontrollur tad-Dwana talab li jressaq risposta ulterjuri li illum ir-rikorrent m'ghadix għandu interess guridiku f'din il-kawza in vista tas-sentenza, liema talba giet michuda.

Fit-23 ta' April, 2010 il-Kontrollur tad-Dwana ipprezenta rikors li bih espona:

“Illi permezz ta’ sentenza mogtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-12 ta’ Frar 2009 fl-ismijiet **The Police vs Murman Tsiteladze**, il-vapur bl-isem Sacro Cuor I u 212,256 litru gas oil, kif ukoll il-garanziji li skont il-ligi hadu posthom, kieno konfiskati favur I-Istat.

Illi ghalhekk issa, ir-rikorrent m’ghadux sid il-vapur u I-fuel (u I-garanzija li tirrappresentahom) ladarba dawn kieno konfiskati favur I-Istat. Ukoll I-esponent jinsab fl-impossibilita` li, f’kaz ta’ ezitu favorevoli għar-rikorrent, jirrilaxxa dawn I-oggetti maqbuda lura lir-rikorrent.

Illi ghalhekk I-esponent jissottometti li I-mertu ta’ din il-kawza llum huwa ezawrit.

Għaldaqstant I-esponent jitlob bir-rispett li din I-Onorabbi Qorti joghgħobha tiddikjara li I-mertu ta’ din il-kawza huwa llum ezawrit minhabba r-ragunijiet mogtija hawn fuq.”

Illi għal dan ir-rikors is-socjeta` rikorrenti Diane Holdings Limited irrispondiet:

“Illi ma jirrizultax mir-rikors promotur fuq liema bazi legali jew disposizzjoni tal-ligi qed issir it-talba in kwistjoni da parti tal-kontro-parti.

Illi r-rimedju mitlub mhuwiex kontemplat mil-ligi u jekk xejn igib fix-xejn dak kontemplat fl-artikoli 72 et seq tal-Kap. 37 fejn espressament jingħata rimedju quddiem il-Qrati Civili kif qed jigi invokat f’dawn il-proceduri. Ma hemm xejn fil-ligi li jipprovdi li dawn il-proceduri civili jigu b’xi mod pregudikati jew ezawriti minhabba I-ezitu partikolari fil-kors ta’ proceduri kriminali. Illi jekk xejn il-fatt illi fil-Kap. 37 hemm kontemplat kemm proceduri penali kif ukoll civili, liema proceduri jibqghu indipendenti u awtonomi minn xulxin, jipprospetta I-possibilita` ta’ eziti differenti.

Illi għalhekk is-socjeta` Diane Holdings Limited topponi għat-talba billi din mhijiex legalment sostenibbli.”

Rat ir-replika tal-Kontrollur tad-Dwana tas-6 ta' Awissu, 2010 u li giet esebita kopja tas-sentenza fl-ismijiet **Michael Bharwani vs Kontrollur tad-Dwana tal-Qorti** ta' l-Appell tas-6 ta' Ottubru, 2000 (909/90). Fiha nghad: "Illi kif awtorizzat jaghmel fis-seduta tat-23 ta' Gunju 2010, l-esponent qed jipprezenta replika ghar-risposta ta' Diane Holdings Limited, wara li l-esponent ipprezenta rikors biex din l-Onorabbi Qorti tiddikjara li l-mertu ta' din il-kawza huwa llum ezawrit.

Illi s-socjeta` rikorrenti tallega li m'hemmx bazi legali għatalba li llum il-mertu huwa ezawrit. L-esponent dwar dan iwiegeb li l-bazi legali tirrizulta mit-tifsira tal-istitut tal-konfiska, kontemplata fl-Ordinanza tad-Dwana. Meta jkun hemm konfiska t'oggett permezz ta' sentenza tal-Qorti (a bazi tal-Kap 37 jew a bazi ta' xi ligi ohra), is-sid tal-oggett isir l-Istat u l-pussess tal-oggett jghaddi wkoll għand l-Istat. Għalhekk fil-kaz odjern is-socjeta` rikorrenti m'ghadhiex is-sid tal-vapur u l-esponent Kontrollur m'ghadx għandu l-pussess tieghu, minhabba li l-vapur kien konfiskat b'sentenza tal-Qorti. Għalhekk, ir-rikorrenti gie issa f'pozizzjoni li qed jitlob rilaxx t'oggett li m'ghadux tieghu, haga li ma tistax issir, u l-esponent gie f'pozizzjoni li jekk ikun ornat, ma jistax jirrilaxxa l-vapur ghaliex m'ghadx għandu pussess tieghu. Għalhekk il-mertu tal-kaz huwa ezawrit. L-esponent jagħmel referenza għas-sentenza **Victor Gauci vs Joseph Micallef** (Prim'Awla, 25/07/1985) dwar il-punt tal-ezawriment tal-mertu ta' kawza.

Illi l-artiklu 72 tal-Kap 37 jikkontempla procedura għar-rilaxx t'oggett maqbud u fil-pussess tad-Dwana. Jekk kif ga ingħad, l-esponent ma jistax jirrilaxxa l-oggett ghax dan m'ghadux fil-pussess tieghu, allura l-azzjoni għar-rilaxx ma tistax tissussisti u s-sekwenza tal-affarijiet kif grāw stultifikaw l-azzjoni taht dan l-artiklu.

Illi dwar x'jigri meta jkun hemm konfiska t'oggett maqbud mid-Dwana permezz ta' proceduri kriminali, u dwar ir-relazzjoni bejn proceduri civili u proceduri kriminali li jirrizultaw mill-Ordinanza tad-Dwana, l-esponent jagħmel referenza għas-sentenza Michael Bharwani vs Kontrollur

tad-Dwana, kopja prezentata mar-replika u mmarkata Dok KD.

Ghaldaqstant I-esponent jissottometti li din I-Onorabbi Qorti għandha tiddikjara li I-mertu ta' din il-kawza huwa illum ezawrit.”

Illi għalhekk il-kawza baqghet differita halli I-Qorti tiddeciedi jekk il-mertu tal-kawza odjerna huwiex illum ezawrit.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Hawn wiehed bil-fors irid jirreferi għas-sentenza fl-ismijiet **Michael Bharwani vs Kontrollur tad-Dwana** ta' I-Appell tas-6 ta' Ottubru, 2000 (909/90). Il-fatti taz-zewg kawzi għandhom similitudini kbira. Il-Qorti sejra tikkwota partijiet minn dik is-sentenza:

“(a) Hi għal kollo f'posta l-observazzjoni ta' I-Ewwel Qorti illi una volta l-oggetti mportati gew konfiskati favur il-Gvern ta' Malta bis-sahha ta' sentenza ta' Qorti kompetenti li ghaddiet in għiduk, dik il-proprieta' mhux biss ma baqghetx tar-rikorrent appellant imma saret tal-Gvern ta' Malta izda certament ma baqghetx fil-pussess ta' I-intimat appellat Kontrollur tad-Dwana. Zgur allura li I-appellant ma setghax jigi kundannat biex jirrilaxxa a favur ta' I-appellant l-oggetti minnu mportati, kif qed jitlob fir-rikors promotur li I-finalita' tieghu giet allura ezawrita, u, konsegwentement, huma wkoll inutili t-talbiet I-ohra li r-rikorrent jippremetti għal din it-talba centrali...

(d) L-artikolu 72 tal-Kap 37 jiprovdji illi kull meta jsir qbid barra minn meta jsir quddiem il-hati jew is-sid ta' oggetti suggetti għall-konfiska taht dik I-Ordinanza, I-ufficial li jagħmel qbid kellu jaġhti avviz bil-miktub ta' dak il-qbid u tar-raguni tieghu lis-sid ta' I-oggetti maqbuda. Kien pero' ugwalment possibbli illi jinqabdu oggetti fil-presenza tal-hati jew tas-sid u f'dak il-kaz ma jkunx mehtieg illi ingħata dan I-avviz. F'kull kaz pero' il-hwejjeg maqbuda taht I-Ordinanza tad-Dwana, jkunu xi jkunu c-cirkostanzi, kienu jitqiesu konfiskati bis-sahha tal-ligistess, setghu jinbiegħu jew jistgħu jinbiegħu minn xorta ohra kif jordna I-Ministru responsabbli għad-Dwana kemm

il-darba dak li minn għandu il-haga tkun giet maqbuda jew sidha ma jagħtix avviz bil-miktub lill-Kontrollur li jkun se jipprocedi bil-procediment specjali ai termini ta' I-artikolu 723 u hekk fil-fatt jipprocedi (subinciz (2) ta' I-artikolu 72). Dan ifisser illi I-procediment specjali biex il-persuna li minn għandu jkunu gew maqbuda l-oggetti jew sidhom, jitlob lura l-hwejjeg importati maqbuda, kellu jsir kull meta jsir qbid ta' hwejjeg taht I-Ordinanza ikunu x'ikunu c-cirkostanzi u kemm jekk il-pulizija ezekuttiva tiprocedi kriminalment kif ukoll jekk le.

Dawn il-provvedimenti ikomplu jenfasizzaw jekk kien hemm bzonn id-distinzjoni netta bejn il-procediment kriminali u I-procediment civili. Il-procediment kriminali kien jikkontempla l-possibilita' ta' ordni ta' konfiska kemm bhala parti mill-piena kif ukoll bhala mizura ta' ordni pubbliku in difiza ta' I-erarju pubbliku. Dan biex jigi assigurat li ma tithallie ix-importazzjoni f' Malta ta' proprjeta' li jew ma setghetx tigi mportata Malta jew li setghet tigi hekk importata pero' li fuqha ma jkunx thallas id-dazju. F'dan is-sens kien ukoll I-insenjament gurisprudenzjali interpretativ ta' I-Ordinanza kif espress fis-sentenzi tal-Qorti ta' I-Appell Kriminali.

Hu allura aktar minn ovvju illi kull Qorti kellha tirrispetta decizjoni ta' Qorti kompetenti ohra li tapplika l-ligi b'sentenza li tkun ghaddiet in gudikat meta dak il-mertu jkun kjarament jaqa' fil-kompetenza tagħha. Id-dritt tal-persuna akkuzata jew tas-sid ta' oggetti soggetti ghall-konfiska taht I-Ordinanza seta' allura jipprosegwixxi bil-procediment specjali previst fl-artikoli 73 ta' I-Ordinanza biss u kwante volte dak id-dritt tieghu ma jkunx gie diga' definit b'sentenza ta' Qorti kompetenti li tkun diga' ordnat il-konfiska. F'dan il-kuntest allura hija gusta I-osservazzjoni fis-sentenza appellata illi I-Qorti Civili ma setghetx tagħti ordni li kienet inkompatibbli mal-konfiska ordnata validament u skond il-ligi minn Qorti ohra kompetenti b'sentenza li tkun ghaddiet in gudikat.

Decizjoni ta' din ix-xorta mhux biss tkun tfisser intralc dirett fil-kamp gurisdizzjonali ta' Qorti kompetenti ohra imma wkoll ikollha l-effett li tinnewtralizza u tirrendi inutili u

ineffikaci dik is-sentenza. Proposizzjoni din ghal kollox insostenibbli ghax anti-guridika....

(e) Il-bazi guridika ta' dawn il-konsiderazzjonijiet hu propriju l-principju li l-azzjoni civili hija indipendent minn dik penali.

"Hu risaput li l-azzjoni kriminali u l-azzjoni civili (l-azzjoni hekk imsejha fis-sens estiz tad-dritt privat) jappartjenu t-tnejn kull wahda minnhom fl-isfera taghhom ghall-kriterji distintissimi biex juri u jissenjaw zewg ordnijiet ta' fatt umani li għandhom in komun il-vjolazzjoni ta' dritt..... Fiz-zewg kawzi (pero') ma hemmx l-istess identita' ta' raguni il-ghaliex ma hemmx l-istess identita' ta' suggett jew kif tissejjah 'identica causa petendi'." (Vol XXXIV.ii.480)

L-azzjoni civili hija mmirata biex tirripristica l-ordni socjali disturbat bir-reat kriminali allegatament kommess fil-waqt li l-azzjoni civili hija ntiza ghall-harsien u rivendika tal-proprjeta' ta' l-attur. Strettament pero' ma kienx korrett li jingħad illi hawn si tratta ta' azzjoni civili u azzjoni penali naxxenti mill-istess reat. L-azzjoni civili għar-rizarciment tad-danni kagonati b'reat tikkomprendi rizarciment tal-hsarat kagonati b'dak ir-reat u wkoll ir-reintegrazzjoni tad-dritt vjolat bil-fatt illecitu meta tali reintegrazzjoni tkun possibbli...."

E. KONKLUZJONIJIET:

- I. Illi għalhekk jirrizulta li fil-kaz in ezami kien hemm il-konfiska.
- II. Hu logiku wkoll li meta jkun hemm konfiska t'oggett permezz ta' sentenza tal-Qorti s-sid ta' l-oggett isir il-Gvern ta' Malta u l-pussess ta' l-oggett jghaddi wkoll għand il-Gvern.
- III. F'dan l-istadju s-socjeta` rikorrenti m'ghadhiex aktar is-sid tal-vapur.
- IV. Il-Qorti Civili ma tistax tagħti ordni li tkun inkompatibbli mal-konfiska ordnata validament u skond il-ligi minn Qorti ohra kompetenti b'sentenza li tkun ghaddiet in għidukat.

Kopja Informali ta' Sentenza

- V. Illum il-Kontrollur m'ghadx għandu l-pucess tal-vapur.
- VI. Għalhekk il-mertu tal-kaz huwa ezawrit. Il-Qorti hi ezawtorata mis-setgha li tisma' u tiddecidi il-kaz u li tordna lura r-radd ta' l-oggett.

Għal dawn il-motivi l-meritu tal-kaz huwa ezawrit, u tilqa' l-eccezzjoni ta' l-intimat.

Minhabba n-natura tal-kaz spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----